

Tillägg till generella behandlingsanvisningar (GBA) 2020

Tillägg till generella behandlingsanvisningar (GBA) 2020 för läkemedel inom kommunal hälso- och sjukvård i samtliga kommuner i Västerbottens län under rådande Corona-pandemi

Palliativa läkemedel

Socialstyrelsen har kommit med nationella riktlinjer för palliativ vård vid covid-19.

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/dokument-webb/ovrigt/lakemedelsbehandling-livets-slutskede-covid19.pdf>.

Socialstyrelsen skriver i dessa riktlinjer att det i behandlingsråden förekommer åtgärder och medicinteknisk utrustning som idag inte finns tillgängligt i alla kommuner och att råden behöver därför även anpassas till de förutsättningarna som råder där patienten vårdas.

Henrik Ångström, överläkare och medicinskt ledningsansvarig läkare för palliativ medicin i region Västerbotten har utifrån detta kommenterat vissa åtgärder där anpassning till Västerbottens förutsättningar och terpairekommendationer behövs. Dessa kommentarer följer nedan:

Användandet av NSAID-preparat

I behandlingsråden rekommenderas injektion ketorolak och parecoxib vid smärta och feber. För många äldre, sköra patienter föreligger kontraindikationer mot dessa läkemedel. Exempelvis patienter med hjärtsvikt och njursvikt ska ej använda läkemedlen. Dessutom saknas ketorolak och parecoxib i GBA och de flesta läkare är ovana att ordinera dem. Sammanfattningsvis avråds från läkemedlen i den berörda patientgruppen om inte särskilda skäl föreligger.

Användandet av läkemedelspumpar

God symtomlindring kan oftast erbjudas om rätt läkemedel ges peroralt eller subcutant vid behov och/eller regelbundet. En kvarliggande subcutan venkateter minskar antalet onödiga stick. God symtomlindring kan oftast erbjudas utan att läkemedelspumpar behöver användas. Dessutom är tillgången till läkemedelspumpar och kunskapen att använda dem begränsad inom allmän palliativ vård. Om god symtomlindring inte uppnås med subcutana injektioner föreslås kontakt med närmaste Palliativa konsultteam, vid brådskande ärenden kan läkare kontakta juren vid Palliativ medicin.

Användandet av syrgasbehandling

I behandlingsråden rekommenderas syrgasbehandling vid andnöd och samtidig hypoxi. Korrelationen mellan saturation och upplevd andnöd är mycket svag. Oavsett vilken saturation patienten uppvisar ska andnöd i första hand behandlas med lämplig opioid, vid otillräcklig effekt kompletteras behandlingen med bensodiazepiner. Utöver detta kan kompletterande behandling med t.ex. steroider, diuretika och bronkvidgande läkemedel vara aktuellt. Om patienten trots alla dessa åtgärder fortfarande upplever andnöd och har en saturation under 90% kan syrgasbehandling vara aktuellt. För rådgivning vid svårbehandlad andnöd kontaktas närmaste Palliativa konsultteam, i brådskande ärenden kan läkare kontakta juren vid Palliativ

medicin. Palliativ medicin i Umeå och Skellefteå kommer att ha viss möjlighet att tillfälligt låna ut syrgaskoncentratorer. Utlåning endast efter förfrågan från läkare.

Tillägg till GBA 2020 som görs under rådande corona-pandemi:

- Terbutalin (Bricanyl) inj. vätska 0,5 mg/ml läggs till på KAN-listan

Inhalation med spray och spacer

I GBA 2020 finns Atrovent (ipratropium) och Ventoline (salbutamol) på KAN-listan som kan användas vid bronkdilatation vid obstruktivitet. Även andningsbehållaren/spacern OptiChamber Diamond och tillhörande mask finns på KAN-listan som hjälpmedel vid administration av inhalationssprayerna.

Vid användning av spray och spacer via GBA finns behov av desinfektion för att möjliggöra användning till flera patienter.

Sprayinhalatorerna samt spacern OptiChamber Diamond kan desinfekteras med väteperoxid 3% medan masken inte kan desinfekteras och kan **INTE** användas till flera personer utan används personbundet.

Desinfektion av spacer OptiChamber Diamond

- Plocka isär de olika delarna på spacern
- Rengör med diskmedel och vatten
- Lägg i väteperoxid 3 % i 30 minuter
- Skölj av i rinnande vatten och låt lufttorka.

Väteperoxid 3 % töms i ett kärl som går att försluta. Byt en gång/vecka.

Väteperoxid 3 % får tömmas ut i avloppet, blir vatten och syre som restprodukt. Använd skyddsglasögon eller visir vid risk för stänk i ögon.

Desinfektion av sprayinhalatorerna (Atrovent respektive Ventoline)

- Plocka isär Metallbehållare och plastdelarna
- Metallbehållaren torkas med sprit
- Plastbehållaren desinfekteras i diskdesinfektor

Om inte diskdesinfektor finns tillgänglig:

- Rengör plastdelarna med diskmedel och vatten
- Lägg plastdelarna i väteperoxid 3 % i 30 minuter
- Skölj av plastdelarna i rinnande vatten och låt lufttorka.

Väteperoxid 3 % töms i ett kärl som går att försluta. Byt en gång/vecka.

Väteperoxid 3 % får tömmas ut i avloppet, blir vatten och syre som restprodukt. Använd skyddsglasögon eller visir vid risk för stänk i ögon.

Tillägg till GBA 2020 som görs under rådande corona-pandemi:

- Väteperoxid 3% läggs till på KAN-listan

Tilläggsrutin godkänt och fastställt av

Bo Sundqvist, Ordförande Läkemedelskommittén, Region Västerbotten

Peter Berggren, Områdeschef, Region Västerbotten